

területű állatkerté, s meggondolandó, hogy céljuknak nem megfelelőbbek-e? Hazai vadfajaink mellett néhány kiveszőben levő, de hajdanán hazánkban is élt állatfajt, — európai bölényt, jávorszarvast stb. — vagy érdekesebb, de a biotópba mindenképpen beleillő exótát (tehát nem majmot és oroszlánt), s a vidék tipikus háziállatait bemutatva bennük, élő múzeumokat létesíthetnénk, melyek inkább szolgálnák a biológiai műveltség elterjedését, a természetvédelmet, mint jelenlegi, valljuk be sokszor menazséria jellegű, vidéki állatkertjeink.

Annál is inkább, mert éppen ismeretterjesztő missziójukat, az állatok természetes környezetben való bemutatása által — véleményem szerint — jobban el is látnák.

1971. tavaszának időjárása

Az elmúlt tavasz időjárását általában nagy szélsőségek jellemzik. Erős lehűlések és felmelegedések váltogatták egymást rendszerint csapadék nélkül. Így a tavasz időjárása összességében a szokásosnál szárazabb volt.

Főleg márciusra jellemző elsősorban a nagy szélsőségesség. A hónap első fele az évszakhoz képest igen hideg, télies volt. Ekkor gyakran havazott is. A márciusi tél leghidegebb napja 5-én köszöntött be. Budapesten ezen a napon e században először mértek $-10,0^{\circ}\text{C}$ -ot. Ettől kezdve fokozatos felmelegedés indult, s 20. és 21-én az abszolút maximum meghaladta a $20,0^{\circ}\text{C}$ -ot, ami megközelíti e nap 100 éves rekordját. Ennek ellenére a havi középhőmérséklet $1,5$ — $2,5$ fokkal a sokévi átlag alatt maradt.

A hónap folyamán lehullott csapadék mennyisége az ország túlnyomó részén kevesebb volt az átlagosnál. A sokévi átlagnál több csapadék csak a Dunántúl nyugati részén és a Dél-Duna mentén esett. Többször volt kisebb havazás, majd havas eső. Viszont a hónap második felében már több helyen észleltek záporosót és zivartart. A napfénytartam havi összege 20 — 50 órával maradt el a sokévi átlagtól.

Április időjárása csak annyiban változott, hogy melegebb volt a szokásosnál. A szárazság tovább tartott. A havi középhőmérséklet $10,3$ — $11,7^{\circ}\text{C}$ között változott, ami $0,1$ — $1,1^{\circ}\text{C}$ -os pozitív hőmérsékleti eltérést okozott. A hónap nagyobb részében kellemes, meleg időjárás uralkodott. Országszerte 23-án volt a legerősebb felmelegedés $22,6$ — $24,9^{\circ}\text{C}$ -os maximummal. Hávösebb idő a hónap első, középső és utolsó napjaiban volt. Az abszolút minimumokat 15-én, 16-án és 29-én észlelték $0,2$ és $-2,7$ fokkal.

A havi összes csapadék áprilisban is az ország túlnyomó részén az átlag alatt maradt. Eloszlása rendkívül szeszélyes volt. De az 50 mm-t csak a Mátrában, Magyaróvár, Kőszeg és Somogyuszob környékén haladta meg. Legtöbb csapadékot a Kékestetőn észleltek, $77,4$ mm-t. Havazás már csak a hegyekben fordult elő. 20-a után több helyről jelentettek jégesőt.

Az elmúlt május időjárását bőséges napfény és meleg jellemezte. Még a hónap első hetében az évszaknak megfelelő időjárás uralkodott. 9-én fokozatos felmelegedés indul, s a hónap közepére rendkívül meleg, nyári időjárás köszöntött be. A napi középhőmérsékletek 3 — 7°C -kal haladták meg a 100 éves átlagot. A legnagyobb felmelegedés 17 — 21 -e között volt, amikor a maximum országszerte elérte a $28,5$ — $30,4^{\circ}\text{C}$ -ot. Május 17-én Budapesten 1871 óta ekkora felmelegedést még nem észleltek. A hónap végére ismét a rendes mederbe zökkent az időjárás.

A havi csapadékösszeg általában 100 mm alatt maradt. Csak Budapest, a Duna-kanyar, Mátészalka, Makó és Tab térségében esett ennél több csapadék. Szárazabb terület a nyugati határszélen és a Körösök vidékén található. Itt a leesett csapadék a sokévi átlag felét sem érte el. A legtöbb csapadék Budapesten volt: 156 mm.

Az előzőekben jellemzett tavaszi időjárás a májusi nyár kivételével inkább kedvezően ítélni lehet meg. Mind a csemetekerti, mind az erdősfíntési munkákat idejében el lehetett végezni. Ugyanez mondható a kitermelésre és szállításra vonatkozólag is. Az erős hőmérsékleti szélsőségek inkább biológiailag jelentenek kárt. A csemetekertekben erős csemetedőlés következett be, majd a hosszantartó májusi száraz meleg pusztított. Ennek hatása az erdősfíntésekben is tetemes kárt okozott. A májusi csapadék zöme ugyanis a hó végén hullott, ami szárazabb termőhelyeken a száraz március és április után már későn érkezett.

Az elmúlt tavasz időjárása tehát az erdőgazdálkodás biológiai tevékenységére hatott károsan. Hatása a nyár folyamán lesz lemérhető. Annyi azonban már tény, hogy ebben az évben a tervezettnél jóval kevesebb 1 éves fenyőcsemete lesz.

Dr. Papp László

Hónap	Megnevezés	Győr	Keszthely	Szentgotthárd	Pécs	Budapest	Baja	Szolnok	Miskolc	Nyíregyháza	Debrecen	Békéscsaba	Kékes-tető	
1971. III.	Havi középhőmérséklet, C°	2,7	2,2	1,7	2,6	3,2	2,9	3,1	2,5	2,5	2,8	3,0	-2,3	
	Eltérés a sokévi átlagtól	-1,8	-2,4	-2,3	-2,0	-1,5	-1,6	-1,4	-1,2	-1,2	-1,8	-1,6	-1,6	
	Abszolút max.	C°	21,8	23,0	19,1	21,4	20,9	20,9	21,7	20,2	20,6	20,8	22,1	11,9
		nap	21	21	21	21	21	21	20	20	21	21	21	21
	Abszolút min.	C°	-12,0	-11,9	-13,0	-10,1	-10,8	-12,0	-10,1	-10,6	-10,8	-10,0	-10,7	-14,6
		nap	5	8	5	5	3	13	3	3	3	5	3	5
	Havi csapadékösszeg, mm	32	39	60	38	20	45	13	12	9	24	29	36	
	Eltérés a sokévi átlagtól	-6	+3	+18	-3	-18	+8	-18	-16	-19	-4	-4	-20	
	Napsütés havi összege, óra	82	94	—	96	79	110	112	106	119	128	117	101	
	IV.	Havi középhőmérséklet, C°	11,5	11,5	10,0	11,7	11,5	11,8	11,4	10,8	11,1	10,9	11,0	5,4
Eltérés a sokévi átlagtól		+1,1	+0,9	+0,4	+1,1	+0,7	+0,4	+0,8	+0,8	+0,7	+0,1	+0,2	+0,4	
Abszolút max.		C°	24,0	24,9	23,9	24,7	23,0	24,4	23,6	23,6	23,2	22,6	23,3	15,2
		nap	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Abszolút min.		C°	-0,9	-0,6	-2,7	-0,2	-0,0	-0,8	-0,4	-0,9	-0,4	0,4	-2,5	-4,6
		nap	15	15	15	15	16	16	29	16	15	16	16	15
Havi csapadékösszeg, mm		34	31	46	30	25	27	18	28	18	31	42	77	
Eltérés a sokévi átlagtól		-7	-12	-7	-27	-19	-24	-19	-11	-22	-4	0	+6	
Napsütés havi összege, óra		180	201	—	201	171	217	196	191	211	201	210	181	
V.		Havi középhőmérséklet, C°	17,5	17,0	15,3	17,7	17,8	17,9	18,2	17,2	17,8	18,2	17,7	12,6
	Eltérés a sokévi átlagtól	+1,9	+1,5	+0,9	+2,3	+1,7	+1,2	+1,9	+1,4	+1,7	+1,9	+1,5	+2,7	
	Abszolút max.	C°	30,4	29,0	28,5	29,2	29,2	29,4	29,8	30,4	30,0	29,0	29,2	22,8
		nap	18	20	19	19	17	17	16	21	16	21	21	15
	Abszolút min.	C°	4,8	6,4	2,7	8,0	6,1	8,2	7,6	6,7	6,1	7,0	7,0	2,0
		nap	3	5	9	9	3	6	1	1	1	9	9	1
	Havi csapadékösszeg, mm	40	37	29	75	76	99	41	74	73	32	48	68	
	Eltérés a sokévi átlagtól	-26	-37	-58	+9	+6	-28	-18	+4	+11	-26	-19	-32	
	Napsütés havi összege, óra	245	276	—	271	249	289	277	263	240	266	259	244	